

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ М.П. ДРАГОМАНОВА

НАУКОВИЙ ЧАСОПИС

СЕРІЯ 15
“НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
/ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ/”

ВИПУСК 3 (123) 20

Київ

Видавництво НПУ імені М.П.Драгоманова
2020

УДК 0.51

Н 34

WEB сторінка електронного видання : <http://enpuir.npu.edu.ua>; <http://sppc.com.ua>
[www.ffvs.npu.edu.ua/chasopys-npu-seriia-15](http://ffvs.npu.edu.ua/chasopys-npu-seriia-15).

Збірник входить до переліку фахових наукових видань України за галузями науки:
«Педагогічні науки» – (наказ Міністерства освіти і науки України № 1222 від 07.10.2016 р.)
«Фізичне виховання і спорт» – (наказ Міністерства освіти і науки України № 528 від 12.05. 2015 р.).

Державний комітет телебачення і радіомовлення України: свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації - серія KB № 8821 від 01.06.2004 р.

Збірник включено до переліку наукових фахових видань України категорії «Б» за галузями наук: 011 «Педагогічні науки», 017 «Фізичне виховання і спорт» – (Наказ Міністерства освіти і науки № 886 від 02.07.2020).

Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова. Серія № 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт): зб. наукових праць / За ред. О. В. Тимошенка. – Київ : Видавництво НПУ імені М.П. Драгоманова, 2020. – Випуск 3 (123) 20. – 178 с.

У статтях розглядаються результати теоретичних та науково-експериментальних досліджень у галузі педагогічної науки, фізичного виховання та спорту, висвітлюються педагогічні, медико-біологічні, психологічні і соціальні аспекти, інноваційні технології навчання фізичної культури, практики підготовки спортсменів. Збірник розрахований на аспірантів, докторантів, наукових, педагогічних та науково-педагогічних працівників. Статті друкуються в авторській редакції.

Редакційна рада:

- Андрющенко В.П. доктор філософських наук, академік НАПН України, ректор НПУ імені М.П.Драгоманова; (гол.Ред. ради);
Бондар В. І. доктор педагогічних наук, професор, академік НАПН України, НПУ імені М.П.Драгоманова;
Вернидуб Р.М. доктор філософських наук, професор, НПУ імені М.П. Драгоманова;
Євтух В.Б. доктор історичних наук, професор, НПУ імені М.П.Драгоманова;
Дробот І.І. доктор історичних наук, професор, НПУ імені М.П. Драгоманова;
Жалдак М.І. доктор педагогічних наук, професор, академік НАПН України, НПУ імені М.П.Драгоманова;
Зернецька А.А. доктор педагогічних наук, професор, НПУ імені М.П.Драгоманова;
Мацько Л.І. доктор філологічних наук, професор, академік НАПН України, НПУ імені М.П.Драгоманова;
Падалка О.С. доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, НПУ імені М.П.Драгоманова;;
Синьов В.М. доктор педагогічних наук, професор, академік НАПН України, НПУ імені М.П.Драгоманова;
Торбін Г.М. доктор фізико-математичних наук наук, професор, НПУ імені М.П.Драгоманова;
Шут М.І. доктор фізико-математичних наук, професор, академік НАПН України, НПУ імені М.П.Драгоманова.

Головний редактор О. В. Тимошенко

Редакційна колегія серії:

- Тимошенко О.В. доктор педагогічних наук, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, професор, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова;
Томенко О.А. доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор, Сумський державний педагогічний університет;
Путров С. Ю. кандидат педагогічних наук, професор Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова;
Дъюміна Ж.Г. кандидат педагогічних наук, доцент, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова;
Малечко Т.А. кандидат педагогічних наук, доцент, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова
Андрєєва О.В. доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор, Національний університет фізичного виховання і спорту України;
Грибан Г.П. доктор педагогічних наук, професор, Житомирський державний університет імені І.Франка;
Пронтенко К.В. доктор педагогічних наук, доцент, Житомирський військовий інститут імені С. П. Корольова;
Пронтенко В.В. кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, Житомирський військовий інститут імені С. П. Корольова;
Ейдер Ежи доктор педагогічних наук доктор наук з фізичного виховання, професор Щецинського університету, Польща;
Приймаков О.О. доктор біологічних наук, професор, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова.

Схвалено рішенням Вченої ради НПУ імені М.П. Драгоманова

ISSN 2311-2220

© Автори статей, 2020

© НПУ імені М.П.Драгоманова, 2020

© Редакційна колегія серії, 2020

Збірник друкується щомісяця

Кузнєцова О.Т.
доктор педагогічних наук, професор кафедри фізичної культури і спорту
ЗО «Поліський державний університет», м. Пінськ, Білорусь
Королевич А.М.
асистент кафедри фізичної культури і спорту
ЗО «Поліський державний університет», м. Пінськ, Білорусь
Філіпський О. Ю.
асистент кафедри фізичної культури і спорту
ЗО «Поліський державний університет», м. Пінськ, Білорусь

СТАН ТА СТРУКТУРА ЗАХВОРЮВАНОСТІ СТУДЕНТІВ УНІВЕРСИТЕТУ

Система фізичного виховання студентів, які мають хронічні захворювання, відхилення в стані здоров'я, вроджені аномалії та низький рівень фізичного розвитку і фізичної підготовленості, недостатньо вирішує завдання відновлення працездатності та забезпечення нормальної життєдіяльності. Аналіз літературних джерел актуалізує проблему та переконливо довів необхідність комплексного, системного дослідження стану здоров'я студентської молоді. За результатами роботи встановлено, що найбільш поширеними серед студентів є хвороби серцево-судинної системи, опорно-рухового апарату та хвороби органів зору. Найбільшу частку серед віднесених за станом здоров'я до спеціальної медичної групи займають студенти першого курсу.

Ключові слова: студенти, заклад вищої освіти, рухова активність, спеціальна медична група, стан здоров'я, захворювання.

Кузнєцова Е.Т., Королевич А.Н., Філіпський А.Ю. Состояние и структура заболеваемости студентов университета. Система физического воспитания студентов, имеющих хронические заболевания, отклонения в состоянии здоровья, врожденные аномалии и низкий уровень физического развития и физической подготовленности, недостаточно решает задачи восстановления работоспособности и обеспечения нормальной жизнедеятельности. Анализ литературных источников актуализирует проблему и убедительно доказал необходимость комплексного, системного исследования состояния здоровья студенческой молодежи. По результатам работы установлено, что наиболее распространеными среди студентов являются болезни сердечно-сосудистой системы, опорно-двигательного аппарата и болезни органов зрения. Наибольшую долю среди отнесенных по состоянию здоровья к специальной медицинской группе занимают студенты первого курса.

Ключевые слова: студенты, высшее учебное заведение, двигательная активность, специальная медицинская группа, состояние здоровья, заболевания.

Kuznetsova O., Korolevich A., Filipsky A. Status and structure of morbidity of university students. The physical education system of the students with chronic diseases, health disorders, congenital anomalies, and low level of physical development and physical fitness, does not sufficiently address efficiency restoration and ensuring normal life. The analysis of literature sources actualized the problem and conclusively proved the need for a comprehensive, systematic study of the health of young students. The aim of the study: to monitor the number of students with health disorders at higher education institutions. The research methods: literary, conceptual and comparative analysis; the analysis of the medical examination of students; pedagogical observation; statistical methods. The object of observation was the students of higher education institutions of a special medical group in the amount of 867 people. Studies conducted for a long time in the educational institution "PolesU", confirmed the superiority of cardiovascular diseases among other pathologies (22.15%). In the 2014/2015 academic year, diseases were recorded in 26.51% of students of the special medical group. The reduction in the number of students enrolled in SMG by the third year indicates that due attention is being paid to correcting their physical condition and improving their health. The largest number of students among those classified by health status as a special medical group was the first-year students.

Keywords: students, higher education institutions, physical activity, special medical group, state of health, diseases.

Постановка проблеми. Підвищення ефективності фізичного виховання (ФВ) студентів є однією з найбільш актуальних і соціально значущих проблем фізичного і, пов'язаного з ним, морального оздоровлення нації засобами фізичної культури і спорту.

Для вирішення зазначененої проблеми необхідно раціонально використовувати в процесі ФВ студентів спеціальної медичної групи (СМГ) оздоровчу систему, що відповідає ряду вимог: оздоровлення засобами фізичної культури і нівелювання наслідків перенесених захворювань; врахування специфіки закладу освіти, кадрове, медичне та методичне забезпечення, затребуваність у студентів, їх мотивація до практико-орієнтованих фізкультурно-оздоровчих занять, можливість ефективно розвивати професійно значущі фізичні якості.

Аналіз літературних джерел. Науковими дослідженнями доведено, що найбільш поширеними захворюваннями абітурієнтів, а також студентів першого курсу закладів освіти (ЗО) є захворювання серцево-судинної, травної, опорно-рухової систем [1, с. 18–19; 6, с. 393–396; 12, с. 68; 13, с. 191 та ін.]. У працях О. З. Блавт [2], Г. П. Грибана [6], О. Т. Кузнєцової [9; 10],

С. І. Присяжнюка [13] також вказано, що хвороби системи кровообігу займають перше місце серед патологій студентів СМГ Національного університету «Львівська політехніка» (захворювання серцево-судинної та дихальної систем до 23,95 % у 2009/2010 н. р.) [2, с. 16], Житомирського національного агрономічного університету (37,20 %) [6, с. 394], Національного університету водного господарства та природокористування (41,86 % – 47,55 %, але у 2015/2016 н. р. ці захворювання зафіксовано майже в половині студентів СМГ – 48,28 %) [9, с. 100; 10, с. 15] та Національного університету біоресурсів та природокористування (42,0 % у 2006/07 н. р.) [154, с. 11]. Результати узгоджуються з даними комплексних досліджень Науково-освітнього центру фізкультурно-оздоровчих технологій Бєлгородського державного національного дослідного університету (БДНДУ) [8] та висновками інших російських учених: О. В. Бородуліної [3, с. 40] про першість захворювань серцево-судинної та опорно-рухової систем; Е. В. Єгоричевої [5] – серцево-судинної, опорно-рухової систем, органів зору. За результатами дослідження студентів Вищої школи наук про здоров'я з міста Бидгощ (Польща), польські та українські вчені зробили висновок про те, що у системі фізичного виховання необхідно приділити особливу увагу розвитку серцево-судинної системи і вестибулярної стійкості, а також сприяти зміні способу життя студентів у напрямку підвищення їх рухової активності [14].

Існують переконливи наукові докази того, що регулярна фізкультурно-оздоровча рухова активність ефективна для запобігання серцево-судинних захворювань, діабету, раку, гіпертонії, ожиріння, депресії тощо (Г. П. Грибан [6, с. 11; 7]; Osipov A. Yu., Kudryavtsev M.D. end et. [15]; Weber-Rajek Magdalena, Baumgart Mariusz [16]).

Мета статті: показати результати щорічного медичного огляду студентів та охарактеризувати структуру їх захворювань.

Методи дослідження: літературний і концептуально-порівняльний аналіз; аналіз результатів диспансеризації за групами захворювань; педагогічне спостереження; статистичні методи. Дослідження тривало дев'ять років, починаючи з 2011/12 навчального року, та було спрямовано на отримання кількісної оцінки захворюваності студентів за роками навчання в університеті. Об'єктом спостереження були студенти I–III курсів спеціальної медичної групи ЗО «Поліський державний університет» в кількості 867 осіб: у 2011/12 н. р. – 159 студентів; у 2012/13 н. р. – 130; у 2013/14 н. р. – 110; у 2014/15 н. р. – 83; у 2015/16 н. р. – 69; у 2016/17 н. р. – 85; у 2017/18 н. р. – 35 (подані данні тільки I курсу); у 2018/19 н. р. – 92; у 2019/20 н. р. – 104. На підставі результатів щорічного медичного огляду, що здійснювався працівниками навчально-медичного центру ПолесДУ, встановлювався відсоток студентів СМГ за роками навчання. Педагогічне спостереження відбувалося впродовж всієї експериментальної роботи в процесі навчальної, позанавчальної та дистанційної форм заняття. Статистичний аналіз проводився на персональному комп’ютері за допомогою програми STATISTICA 6.0 (StatSoft, 2001) та Office Excel 2007 (Microsoft).

Виклад матеріалу дослідження. Кількісний склад студентів спеціальної медичної групи (I–III курс) за роками дослідження подано на рис. 1 та більш детально – у наших публікаціях [4; 11]. Зменшення до третього курсу чисельності студентів, що займаються в СМГ, свідчить про те, що належна увага приділяється коригуванню фізичного стану та поліпшенню здоров'я студентів [4]. Для цього студенти додатково консультируються з лікарями і проходять лікування. В університеті функціонує цілий комплекс медичних установ.

Моніторинг даних медичного огляду дозволив визначити структуру захворювань. Лонгітудні дослідження, які проводилися протягом тривалого часу в ЗО «ПолесДУ», підтвердили першість хвороб серцево-судинної системи серед інших патологій (22,15 %). У 2014/2015 н. р. захворювання зафіксовані в 26,51 % студентів спеціальної медичної групи. У структурі захворювань студентів I–III курсів переважають захворювання опорно-рухового апарату – 20,53%; очей, пов’язані з погрішням зору (міopia різного ступеня як захворювання супутнє основному) – 29,76 %.

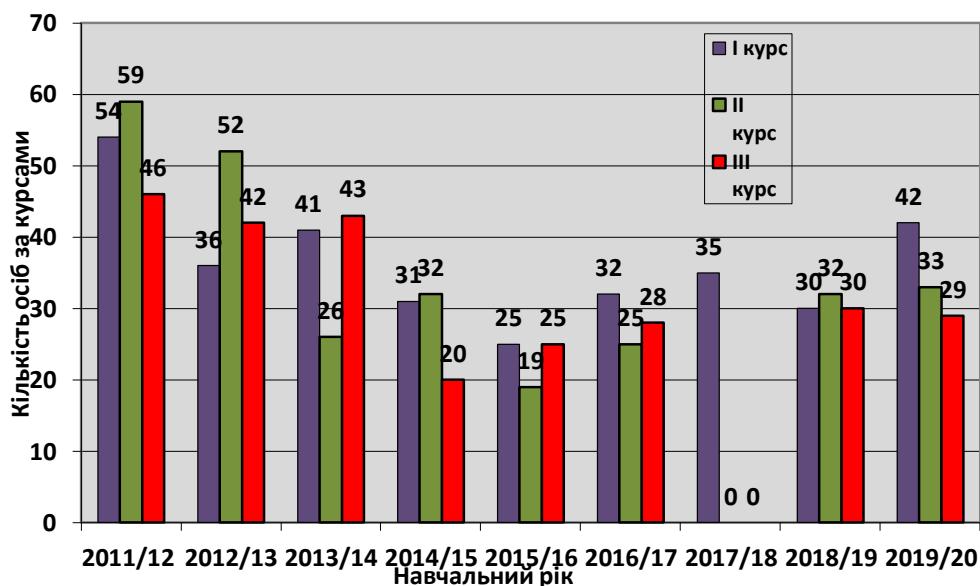

Рис. 1. Кількісний склад студентів спеціальної медичної групи (I–III курс) за роками дослідження

Встановлено, що 7,73 % студентів мають розлади сечостатевої системи; 6,23 % – ендокринної системи; 2,42 % – хвороби органів травлення (табл. 1). Були повідомлення про випадки захворювання дихальної системи – 8,19 %; щитовидної залози – 6,23 %; нервої системи – 1,04 %; порушення слуху – 0,92 %; шкіри – 0,58 %; крові та лімфатичної системи – 0,46%.

У студентів I курсу СМГ також часто зустрічаються хвороби крові, кровотворних органів, системи кровообігу, опорно-рухового апарату (кістково-м'язової системи та сполучної тканини), сечостатевої та ендокринної систем, зору. Тому під час проведення навчальних, оздоровчо-тренувальних і самостійних занять зі студентами з подібними захворюваннями слід дотримуватися певних вимог.

Таблиця 1

Структура захворюваності студентів спеціальних медичних груп за роками дослідження ($n = 867$; у % від загальної кількості захворювань)

Назва класу хвороб	Навчальний рік								
	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
Хвороби органів слуху	–	–	–	–	–	1,18	2,78	5,43	0,94
Хвороби шкіри	0,63	0,77	0,91	–	1,45	1,18	–	–	–
Хвороби крові та лімфатичної системи	0,63	–	–	–	–	1,18	–	1,09	0,94
Хвороби нервої системи	0,63	–	–	2,41	1,45	2,35	2,78	1,09	0,94
Хвороби сечостатевої системи	14,46	9,23	12,73	6,02	5,80	3,53	–	3,26	2,83
Хвороби ендокринної системи	6,29	9,23	7,27	3,61	2,90	7,06	8,33	4,35	5,66
Хвороби органів травлення	5,03	4,61	1,82	1,20	–	–	–	3,26	0,94
Хвороби дихальної системи	10,06	12,31	9,09	6,02	7,25	8,23	2,78	4,35	6,60
Хвороби серцево-судинної системи	22,01	15,38	23,64	26,51	23,19	22,35	19,44	23,91	23,58
Хвороби кістково-м'язової системи	17,61	26,15	16,36	15,66	18,84	14,12	27,78	18,48	31,13
Хвороби органів зору	22,64	22,31	28,18	38,55	39,13	38,82	33,33	34,78	24,53

Висновки. За результатами дослідження встановлено, що найбільш поширеними серед студентів є хвороби серцево-судинної системи, опорно-рухового апарату та хвороби органів зору.

Перспективи подальших розвідок спрямовані на пошук нових форм фізкультурно-оздоровчої діяльності зі студентами, що мають відхилення у стані здоров'я і віднесені до СМГ.

Література

- Баканова О. Ф. Організація фізичного виховання студентської молоді на сучасному етапі реформування вищих навчальних закладів : автореф. дис ... канд. наук з фіз. виховання і спорту за спец. 24.00.02 «Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення» / О. Ф. Баканова. – Харків, 2013. – 23 с.
- Блавт О. З. Інформативні показники рівня фізичного здоров'я та фізичної підготовленості студентів ВНЗ / О. З. Блавт // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – Харків, 2012. – Вип. 11. – С. 14–18.
- Бородулина О. В. Педагогическое проектирование физкультурно-оздоровительных занятий со студентками специальных медицинских групп : дис. ... канд. пед. наук по спец. 13.00.04 «Теория и методика физического воспитания, спортивной тренировки, оздоровительной и адаптивной физической культуры» / О. В. Бородулина. – Шуя, 2015. – 246 с.
- Верес Н. А. Организация занятий физической культурой в специальном учебном отделении университета / Н. А. Верес, Е. Т. Кузнецова // Научный потенциал молодежи – будущему Беларуси: матер. XIV междунар. молодежной научно-практик. конф., УО “Полесский государственный университет”, г.Пинск, 3 апреля 2020 г. / Министерство образования Республики Беларусь [и др.]; редкол.: К.К. Шебеко [и др.]. – Пинск: ПолесГУ, 2020. – С.145–147.
- Егорычева Э. В. Технология применения средств оздоровительной физической культуры на занятиях со студентками специального учебного отделения : автореф. дис. ... канд. пед. наук по спец. 13.00.04 «Теория и методика физического воспитания, спортивной тренировки, оздоровительной и адаптивной физической культуры» / Э. В. Егорычева. – Москва, 2014. – 23 с.
- Грибан Г. П. Життєдіяльність та рухова активність студентів : монографія / Г. П. Грибан. – Житомир, 2009. – 594 с.
- Грибан Г.П. Аналіз та обґрунтування захворюваності студентів – основа для створення здоров'язбережувальних технологій фізичного виховання / Г. П. Грибан, О. В. Тимошенко, В. П. Краснов, Л. В. Трухан // Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. – Вип. 4 (74) 2016. – С. 10–14.

8. Кондаков В. Л. Системные механизмы конструирования физкультурно-оздоровительных технологий в образовательном пространстве современного вуза : монография / В. Л. Кондаков. – Белгород, 2013. – 454 с.
9. Кузнецова О. Т. Оздоровчі технології у фізичному вихованні студентів : теорія, методика, практика : [монографія] / О.Т. Кузнецова. – Рівне : Волинські обереги, 2018. – 416 с.
10. Кузнецова О. Т. Методична система застосування оздоровчих технологій у процесі фізичного виховання студентів [Текст] : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.02 – теорія та методика навчання (фізична культура, основи здоров'я) / О.Т. Кузнецова. – Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2018. – 43 с.
11. Кузнецова Е. Структура заболеваемости студентов университета / Е. Кузнецова, А. Королевич// Фізична активність і якість життя людини [текст]: зб. тез доп. IV Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. (10 черв. 2020 р.) / уклад.: А. В. Цьось, С. Я. Індика. Луцьк: Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2020. – С. 22.
12. Пантік В. В. Структура захворюваності студентів Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки // Achievement of high school – 2016. Матеріали за 12-а міжнародна научна практична конференция (17–25 November, 2016). – Софія, 2016. – Т. 8. Психологія и социология. Физическая культура и спорта. – С. 67–70.
13. Присяжнюк С. І. Фізичне виховання : навч. посіб. / С. І. Присяжнюк. – Київ, 2008. – 504 с.
14. Прусиц Кристоф, Прусиц Екатерина, Ермаков С. С., Козина Ж. Л. Показатели физического развития, физической подготовленности и функционального состояния польских студентов // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – Харків, 2012. – № 12. – С. 113–122.
15. Osipov A. Yu., Kudryavtsev M. D., Markov K. K., Kuzmin V. A., Nikolaeva O. O., Zemba E. A., Yanova M. G. Application of various forms of physical education as a factor of increase in the level of physical activity of medical students. – Physical education of students. – 2018; 22(3): 139–145. <https://doi.org/10.15561/20755279.2018.0305>.
16. Weber-Rajek Magdalena, Baumgart Mariusz, Michalski Adam, Radzimińska Agnieszka, Goch Aleksander, Lulińska-Kulik Ewelina, Zukow Walery. Students' health behaviors – own research = Zachowania zdrowotne studentów – badania własne. Journal of Education, Health and Sport. – 2015; 5(9): 647–662. DOI 10.5281/zenodo.31757.

Reference

1. Bakanova O. F. Orhanizatsiya fizichnoho vykhovannya student-s'koyi molodi na suchasnomu etapi reformuvannya vyshchynkh navchal'nykh zakladiv : avtoref. dys ... kand. nauk z fiz. vykhovannya i sportu za spets. 24.00.02 «Fizichna kul'tura, fizichne vykhovannya riznykh hrup naselennya». Kharkiv, 2013. 23 s.
2. Blavt O. Z. Informatyvni pokaznyky rivnya fizichnoho zdorov"ya ta fizichnoyi pidhotovlenosti studentiv VNZ // Pedahohika, psykholohiya ta medyko-biolohichni problemy fizichnoho vykhovannya i sportu. Kharkiv, 2012. Vyp. 11. S. 14–18.
3. Borodulyna O. V. Pedahohicheskoe proektyrovanye fyzkul'turno-ozdorovitel'nykh zanyatyy so studentkamy spetsyal'nykh medytsynskikh hrupp : dys. ... kand. ped. nauk po spets. 13.00.04 «Teoryya y metodyka fizicheskoho vospytannya, sportivnoy treyrovky, ozdorovitel'noy y adaptivnoy fizicheskoy kul'tury». Shuya, 2015. 246 s.
4. Veres N.A., Kuznetsova E.T. Orhanyzatsyya zanyatyy fizicheskoy kul'turoy v spetsyal'nom uchebnom otdeleneny unyversyteta // Nauchnyy potentsyal molodezhy – budushchemu Belarusy: mater. XIV mezhdunar. molodezhno-nauchno-prakt. konf., UO "Polesskyy hosudarstvennyy unyversitet", h.Pynsk, 3 aprelya 2020 h. / Mynysterstvo obrazovannya Respublyky Belarus' [y dr.]; redkol.: K.K. Shebeko [y dr.]. – Pynsk: PolesHU, 2020. – S.145–147.
5. Ehorycheva E. V. Tekhnolohyya prymenenyia sredstv ozdorovitel'noy fizicheskoy kul'tury na zanyatyyakh so studentkamy spetsyal'noho uchebnoho otdelenyya : avtoref. dys. ... kand. ped. nauk po spets. 13.00.04 «Teoryya y metodyka fizicheskoho vospytannya, sportivnoy treyrovky, ozdorovitel'noy y adaptivnoy fizicheskoy kul'tury». Moskva, 2014. 23 s.
6. Hryban H. P. Zhyttyediya'nist' ta rukhova aktyvnist' studentiv : monografiya. Zhytomyr, 2009. 594 s.
7. Hryban H.P., Tymoshenko A.V., Krasnov V.P., Trukhan L.V. Analyz y obosnovanye zabolеваemosty studentov – osnovanye dlya sozdannya zdorov'eskerehayushchikh tekhnolohyy fizicheskoho vospytannya // Naukovyy chasopys NPU imeni M.P. Drahomanova. – Vyp. 4 (74) 2016. – S. 10–14.
8. Kondakov V. L. Systemnye mekhanyzmy konstruyrovannya fyzkul'turno-ozdorovitel'nykh tekhnolohyy v obrazovatel'nom prostranstve sovremennoho vuza : monografiya. Belhorod, 2013. 454 s.
9. Kuznyetsova O. T. Ozdorovchi tekhnolohiyi u fizichnomu vykhovanni studentiv : teoriya, metodyka, praktika : [monografiya] / O.T. Kuznyetsova. – Rivne : Volyn's'ki oberehy, 2018. – 416 s.
10. Kuznyetsova O. T. Metodichna sistema zastosuvannya ozdorovchych tekhnolohiy u protsesi fizichnoho vykhovannya studentiv [Tekst] : avtoref. dys. ... d-ra ped. nauk : 13.00.02 – teoriya ta metodyka navchannya (fizichna kul'tura, osnovy zdorov"ya). – Natsional'nyy pedahohichnyy universytet im. M. P. Drahomanova. – Kyiv, 2018. – 43 s.
11. Kuznetsova E., Korolevych A. Struktura zabolеваemosty studentov unyversyteta // Fizichna aktyvnist' i yakist' zhytta lyudyny [tekst]: zb. tez dop. IV Mizhnar. nauk.-prakt. Internet-konf. (10 cherv. 2020 r.) / uklad.: A. V. Ts'os', S. YA. Indyka. Luts'k: Skhidnoevrop. nats. un-t im. Lesi Ukrayinky, 2020. – S. 22.
12. Pantik V. V. Struktura zakhvoryuvanosti studentiv Skhidnoevropeys'koho natsional'noho universytetu imeni Lesi Ukrayinky // Achievement of high school – 2016. Materyaly za 12-a mezhdunarodna nauchna praktichna konferentsyya (17–25 November, 2016). Sofyya, 2016. T. 8. Psykholohyya y sotsyolohyya. Fizicheskata kultura y sporta. S. 67–70.
13. Prisyazhnyuk S. I. Fizichne vykhovannya : navch. posib. Kyiv, 2008. 504 s.
14. Prusyk Krystof, Prusyk Ekateryna, Ermakov S. S., Kozyna ZH. L. Pokazately fyzycheskoho razvytyya, fyzycheskoy podhotovlennosty y funktsional'noho sostoyannya pol'skykh studentov // Pedahohika, psykholohiya ta medyko-biolohichni problemy fizichnoho vykhovannya i sportu. Kharkiv, 2012. № 12. S. 113–122.
15. Osipov A. Yu., Kudryavtsev M. D., Markov K. K., Kuzmin V. A., Nikolaeva O. O., Zemba E. A., Yanova M. G.

Application of various forms of physical education as a factor of increase in the level of physical activity of medical students. Physical education of students. 2018; 22(3): 139–145. <https://doi.org/10.15561/20755279.2018.0305>.

16. Weber-Rajek Magdalena, Baumgart Mariusz, Michalski Adam, Radzimińska Agnieszka, Goch Aleksander, Lulińska-Kulik Ewelina, Zukow Walery. Students" health behaviors – own research = Zachowania zdrowotne studentów – badania własne. Journal of Education, Health and Sport. 2015; 5(9): 647–662. DOI 10.5281/zenodo.31757.

ЗМІСТ 3 (123) 2020

1. Балушка Л. М., Ткач Ю. А., Хіменес Х. Р., Окопний А. М., Пітін М. П. ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ БОРОТЬБИ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ УЧНІВ ВІКОМ 15-16 РОКІВ.....	9
2. Бєлікова Н. О. ОСОБЛИВОСТІ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ВЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В УМОВАХ КАРАНТИННИХ ЗАХОДІв.....	16
3. Бойко Г., Волошко Л. ПСИХОФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ ІЗ ЦЕРЕБРАЛЬНИМИ ПАРАЛІЧАМИ В УМОВАХ ЗАНЯТЬ АДАПТИВНОЮ ВЕРХОВОЮ ЇЗДОЮ.....	20
4. Вербовий В. П., Розторгуй М. С. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ СПОРТСМЕНІВ У КЛАСИЧНОМУ ПАУЕРЛІФТИНГУ НА ЕТАПІ ПІДГОТОВКИ ДО ВІЩИХ ДОСЯГНЕНЬ.....	24
5. Висоцький В. А., Калугін І. Г., Коваленко О. В., Линник А. М. ФОРМУВАННЯ ЦЛЕСПРЯМОВАНОСТІ В СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ЗАСОБАМИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ.....	29
6. Гребінка Г. Я., Куспіш О. В., Кубрак Я. Д., Рожко О. І. ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ ТЕХНОЛОГІЯМИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	33
7. Демченко В. М., Жадан А. Б., Худякова В. Б. ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ І ТАКТИКИ ВЕДЕННЯ БОЮ У ЖІНОЧОМУ БОКСІ.....	37
8. Дзензелюк Д. О., Пантус О. О., Плотіцин К. В. СТАВЛЕННЯ СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДО ЗДОРОВ'ЯФОРМУЮЧИХ СКЛАДОВИХ.....	42
9. Єрьоменко Е. А. НАУКОВЕ ОБГРУНТУВАННЯ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ ВИХОВАННЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА ОСНОВ ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ЗАНЯТЬ БОЙОВИМ ХОРТИНГОМ.....	47
10. Жуковський Є. І., Крук М. З., Шоханов О. С. НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ВДОСКОНАЛЕННЯ КООРДИНАЦІЙНИХ ЗДІБНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ ЗАСОБАМИ НАСТІЛЬНОГО ТЕНІСУ.....	56
11. Захарків С. Й. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ПРОБЛЕМИ ВИХОВАННЯ ДИСЦИПЛІНОВАНОСТІ СТАРШИХ ПІДЛІТКІВ У ПРОЦЕСІ ЗАНЯТЬ єДИНОБОРСТВАМИ.....	60
12. Зубрицький Б. Д., Бірук І. Д., Сініцина О. В., Петрук Л. А. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОBU ЖИТТЯ В СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ЗАСОБАМИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ.....	63
13. Зюз В. М., Бабич Т. М., Балухтіна В. В. НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ОСНОВАМ НАДАННЯ ПЕРШОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ.....	66
14. Кабацька О. В. ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ОСНОВ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ.....	71
15. Карпа І., Рінак І., Колобіч О., Гандзин Р., Шанта І. МОДЕЛЬНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ТЕХНІКО-ТАКТИЧНИХ ДІЙ КВАЛІФІКОВАНИХ ЗАХИСНИКІВ У ФУТБОЛІ.....	75
16. Кенсицька І. Л., Олефіренко І. О., Хрипко І. В. ЗМІНИ У СИСТЕМІ ТЕРМІНАЛЬНИХ ТА ІНСТРУМЕНТАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ СТУДЕНТІВ ПІД ВПЛИВОМ ЗАНЯТЬ ОЗДОРОВЧО-РЕКРЕАЦІЙНОЮ РУХОВОЮ АКТИВНІСТЮ....	82
17. Кольцова Н. І., Ужеліна О. М., Полюхович Л. І., Красушина Т. М. ВПРОВАДЖЕННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИХ МЕТОДІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В СИСТЕМУ ВИХОВАННЯ ДОШКІЛЬНИКІВ В УМОВАХ СІМ'Ї.....	89
18. Крук М. З., Ляшевич А. М., Чернуха І. С., Крук А. З., Левчук Л. І. ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ СТАН КАРДІОРЕСПІРАТОРНОЇ СИСТЕМИ ОРГАНІЗМУ СТУДЕНТІВ, ЩО ЗАЙМАЮТЬСЯ ФІЗИЧНОЮ КУЛЬТУРОЮ І СПОРТОМ.....	93
19. Кузнецова О. Т., Королевич А. М., Філіпський О. Ю. СТАН ТА СТРУКТУРА ЗАХВОРЮВАНОСТІ СТУДЕНТІВ УНІВЕРСИТЕТУ.....	98
20. Оленєв Д. Г. ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ СПЕЦІАЛІСТІВ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ЗАСОБАМИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ.....	102
21. Паска М. З., Демченко І. І., Максимчук Б. А., Зубаль М. В., Шапаренко І. Є., Мироненко С. Г., Звонар В. В. Максимчук І. А. ХАРАКТЕРИСТИКА СУЧASNОГО СТАНУ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ.....	106
22. Полищук Д. С., Сушко Р. О. ВПЛИВ СЕЛЕКЦІЙНОЇ РОБОТИ У ФУТБОЛІ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗМАГАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КОМАНД.....	113
23. Присяжнюк С. І. ВИКОРИСТАННЯ МАЛІХ ФОРМ АКТИВНОГО ВІДПОЧИНКУ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ РОЗУМОВОЇ ПРАЦЕЗДАТНОСТІ УЧНІВ ДРУГИХ-ТРЕТИХ КЛАСІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	119
24. Сагач О. М., Корнят В. С., Прокопчук В. І., Дідух І. Я., Плетеницька Л. С., Демченко І. І., Максимчук І. А., Максимчук Б. А. МОТИВАЦІЯ ТА УМОВИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ.....	125
25. Семенів Б. С., Приставський Т. Г., Стакіє М. М., Голубєва О. Т., Сопіла Ю. М. ВПЛИВ РІЗНОВИДІВ АЕРОБІКИ НА ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНИЙ СТАН ЖІНОК ПРОФЕСОРСЬКО-ВІКЛАДАЦЬКОГО СКЛАДУ.....	131
26. Согор О. Ю., Семеряк З. С., Пітін М. П., Окопний А. М., Бляхейко А. І. ДИНАМІКА ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ СПОРТСМЕНІВ У ПАНКРАТІОНІ НА ЕТАПІ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ БАЗОВОЇ ПІДГОТОВКИ В РІЧНОМУ ЦИКЛІ.....	137
27. Турчик І. Х., Чопик Р. В., Кізло Н. Б. ЗМІСТ ТА ОСОБЛИВОСТІ ІНТРАМУРАЛЬНОГО (ВНУТРІШНЬОШКІЛЬНОГО) СПОРТУ У США.....	143

---

28. Філоненко Л. В., Демченко І. І., Прокопчук В.І., Замашкіна О.Д., Зленко Н. М., Шевчук К. Д., Фурдуй С. Б., Максимчук Б. А. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНОГО СТАВЛЕННЯ В СПЕЦАЛІЗОВАНИХ ЗАКЛАДАХ.....	147
29. Форостян О., Терзі П. ВИКОРИСТНЯ НАОЧНИХ ЗАСОБІВ ПРИ НАВЧАННІ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ СЛУХУ ГРІ У ФУТБОЛ.....	154
30. Чеверда А. О., Андрєєва О. В., Мартин П. М. ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРОГРАМ ЗАНЯТЬ З ВИКОРИСТАННЯМ ЗАСОБІВ СПОРТИВНИХ ТАНЦІВ ДЛЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	161
31. Чехівська Ю. С., Гуренко О. А. ОСОБЛИВОСТІ ЕТАПІВ ТРЕНУВАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В БАГАТОРІЧНІЙ ПІДГОТОВЦІ ТЕНІСИСТІВ.....	168
32. Юшко А. В., Баламутова Н. М., Блошенко Е. І., Шейко Л. В. ВОЗРАСТНЫЕ ОСОБЕННОСТИ РЕАКЦИИ СЕРДЕЧНО-СОСУДИСТОЙ СИСТЕМЫ ЮНЫХ ПЛОВЦОВ НА ДОЗИРОВАННЮ ФИЗИЧЕСКУЮ НАГРУЗКУ....	172